

The background of the slide is a photograph of industrial machinery, likely a gas processing plant, with a prominent pressure gauge in the center. The entire image is overlaid with a semi-transparent green filter. The text is centered and reads:

**ROLA POLSKIEJ GIEŁDY GAZU
W PROCESIE INTEGRACJI RYNKÓW
W REGIONIE BAŁTYCKIM**

Piotr Zawistowski
Prezes Zarządu TGE

→ WZROST KONSUMPCJI W SKALI GLOBALNEJ

W 2017 r. zużycie gazu wzrosło o **96 mld m³**, czyli o **3%** więcej w stosunku do 2016 r., co stanowi najszybszy wzrost od 2010 r. Wzrost napędzany był przez:

- Chiny – **31 mld m³**,
- Bliski Wschód – **28 mld m³**,
- Europę – **26 mld m³**

Źródło: BP Statistical Review of World Energy 2018

→ WZROST ŚWIATOWEJ PRODUKCJI GAZU ZIEMNEGO

W 2017 r. wydobycie wzrosło o **131 mld m³**, czyli o **4%** więcej w stosunku do 2016 r.

Źródło: BP Statistical Review of World Energy 2018

→ WZROST GLOBALNEGO HANDLU

W 2017 r. osiągnął najwyższy poziom w historii – **293,1 mln ton**, w 2016 r. – **258 mln ton**

Źródło: IGU World Gas LNG Report – 2018 Edition

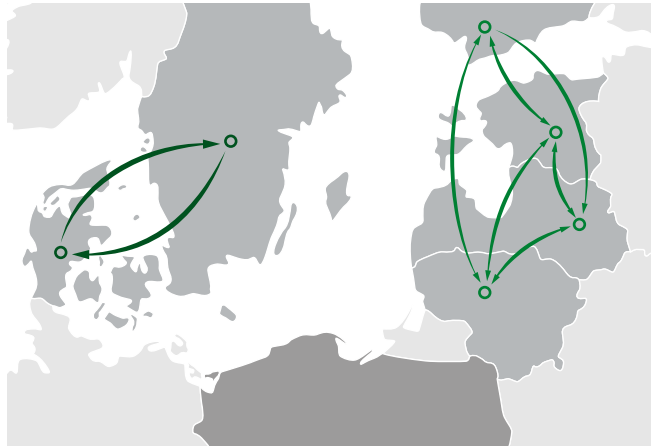
→ NASILA SIĘ RYWALIZACJA O MIEJSCE I UDZIAŁ W RYNKACH ZBYTU

LNG zwiększa mobilność gazu. Nowi gracze wchodzą ze swoją ofertą konkurując z dominującymi dostawcami przede wszystkim w Europie i Azji. To sytuacja korzystna dla importerów gazu

→ PIERWSZE SYMPTOMY ZMIAN W ORGANIZACJI HANDLU

Powernext zaangażował się w projekt stworzenia w Singapurze platformy transakcyjnej dla fizycznego rynku LNG. Handel ma ruszyć w IV kwartale 2019 r.

Źródło: Reuters

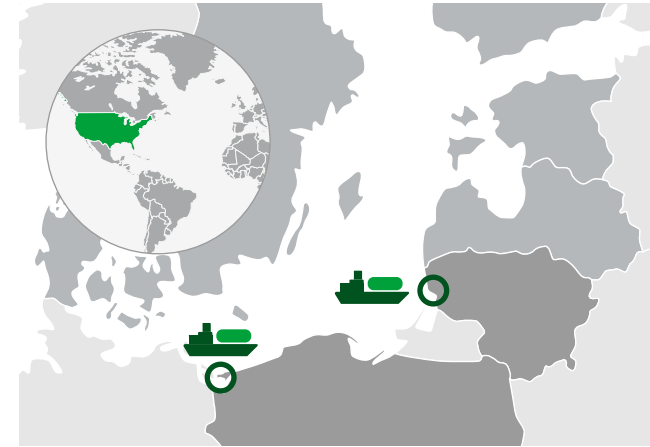
PROCESY INTEGRACYJNE

Utworzenie wspólnego obszaru bilansującego w zachodniej części Morza Bałtyckiego (Dania i Szwecja). Podobne działania integracyjne podejmowane są także na kierunku wschodnim: Litwa, Łotwa, Estonia i Finlandia

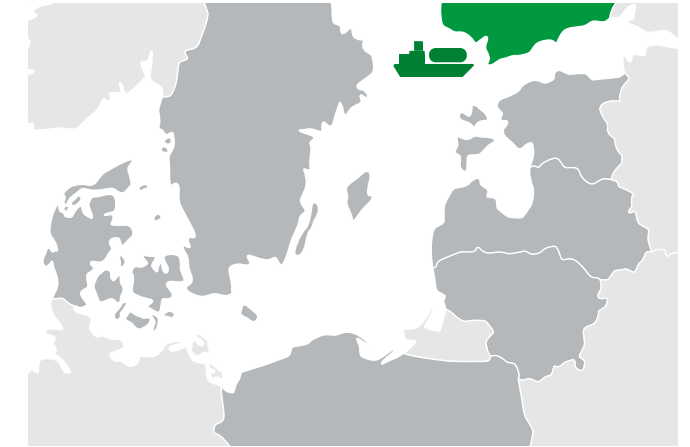
BUDOWANIE BEZPIECZEŃSTWA

Funkcjonują już 2 terminale LNG w Polsce i na Litwie – łączne zdolności regazyfikacyjne wynoszą **9 mld m³** rocznie. Rozważany jest kolejny terminal w Estonii. Do końca 2022 r. ma powstać gazociąg Baltic Pipe o przepustowości **10 mld m³** gazu rocznie

GAS MADE IN USA

Do terminali LNG w Świnoujściu i Klaipėdė dotarły pierwsze dostawy spotowe gazu skroplonego z USA

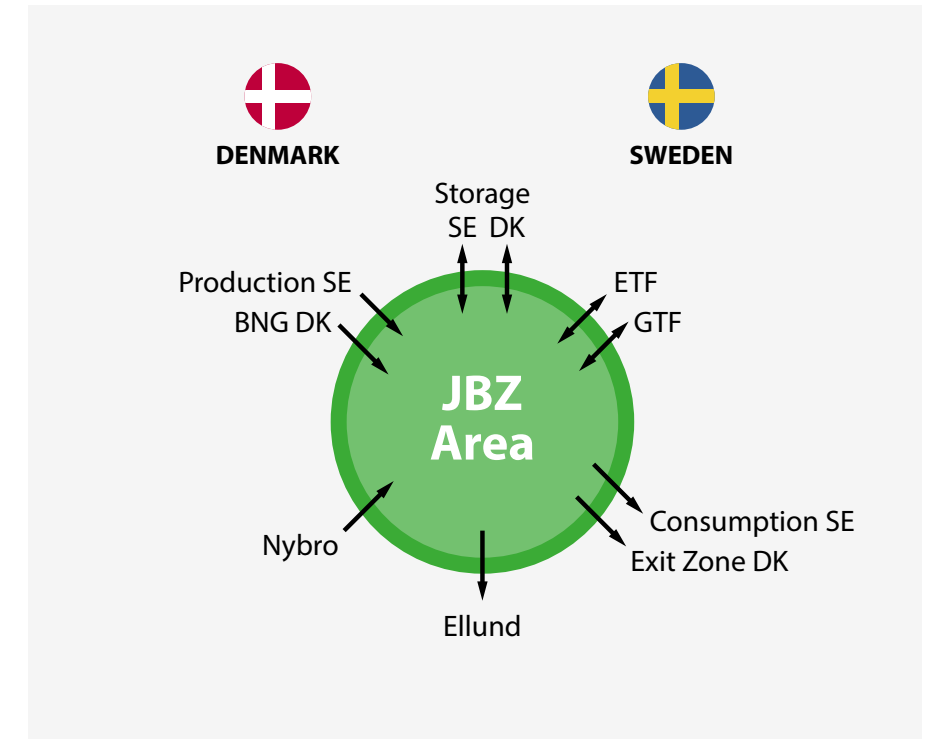
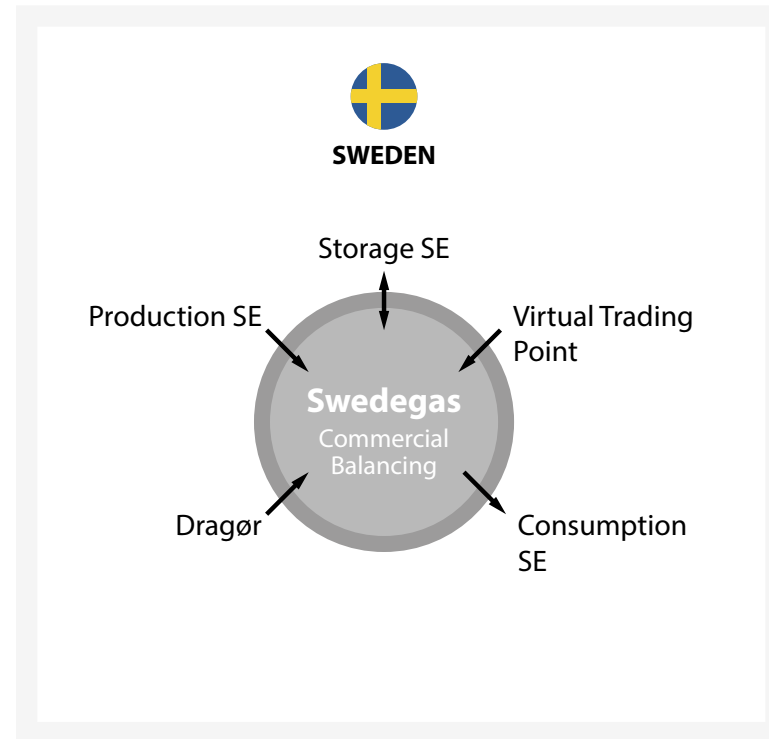
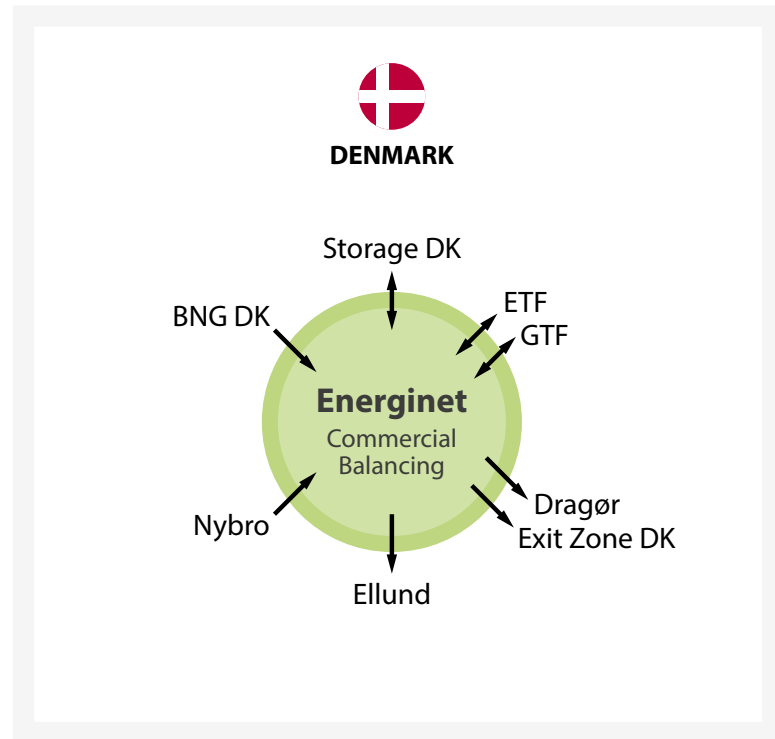
BUNKIERKA LNG

Jest to rynek, który w regionie bałtyckim dopiero powstaje. Posiada duży potencjał wzrostu wynikający z regulacji (tzw. *Dyrektywa siarkowa*), rządowych programów wsparcia (*projekt Blue Baltics koordynowany przez Klaipedos Nafta*), krajowych ram polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych oraz dynamicznie powstającej nadmorskiej infrastruktury bunkrującej (przykładem jest Finlandia, gdzie powstają instalacje bunkrujące w 6 portach)

- 01 Litwa, Łotwa, Estonia i Finlandia należą do Unii Europejskiej, ale ich rynki gazu są **infrastrukturalnie odseparowane** od reszty Wspólnoty
- 02 Uruchomienie **interkonektorów**: fińsko-estońskiego oraz polsko-litewskiego (GIPL) zakończy stan izolacji
- 03 W państwach nadbałtyckich zachodzi **proces integracji rynków** połączony z działaniami na rzecz dywersyfikacji dostaw
- 04 Wspólna **strefa bilansująca** dla 4 państw może objąć łącznie ok. **5,7 mld m³** konsumowanego gazu rocznie
- 05 Stopniowo powstają **warunki do rozwoju bezpiecznego i konkurencyjnego handlu gazem** między Polską a państwami nadbałtyckimi

Źródło: Pipeline Technology Journal

Joint Balancing Zone

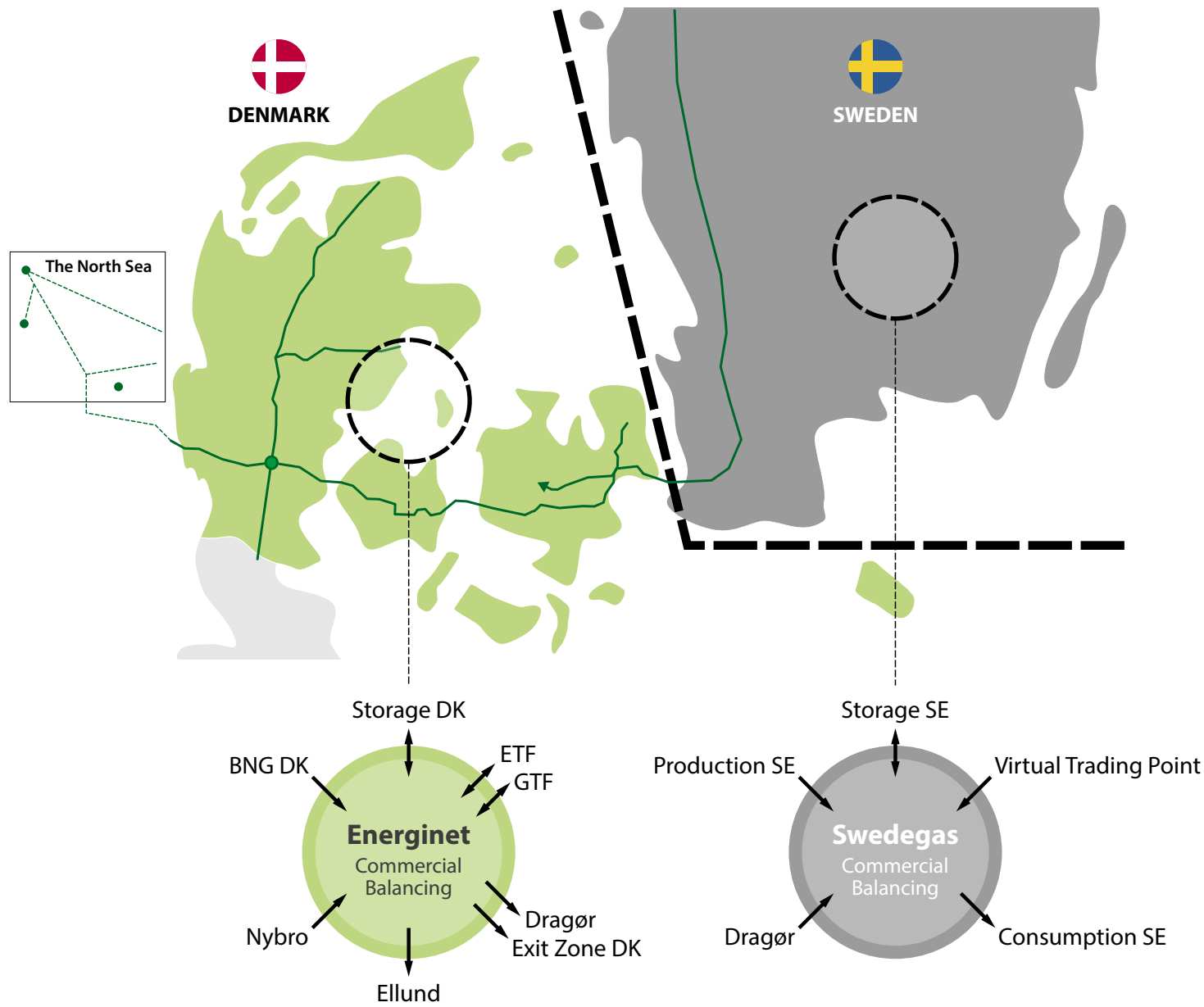
– projekt połączenia rynków gazu Danii i Szwecji w jeden wspólny obszar bilansowania

Połączone rynki Danii i Szwecji to łącznie ok. **3,4 mld m³** konsumpcji gazu rocznie (2,6 + 0,8)

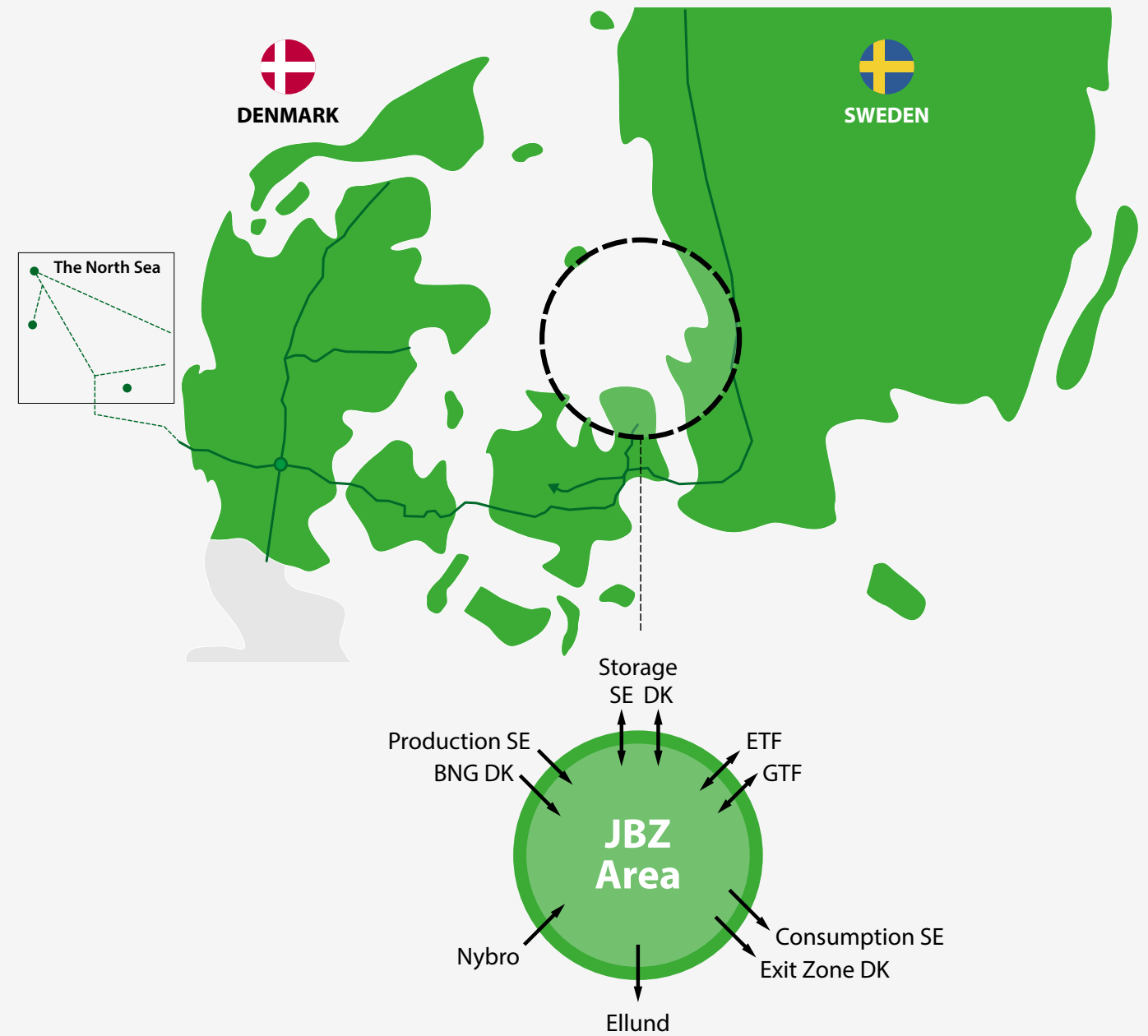
Polska zyska połączenie z tymi rynkami z końcem 2022 r. dzięki gazociągowi **Baltic Pipe**, który umożliwi także dostawy z Polski do Danii i Szwecji

Po 2022 r. powstaną warunki do rozwoju bezpiecznego i konkurencyjnego handlu gazem między Polską a państwami skandynawskimi

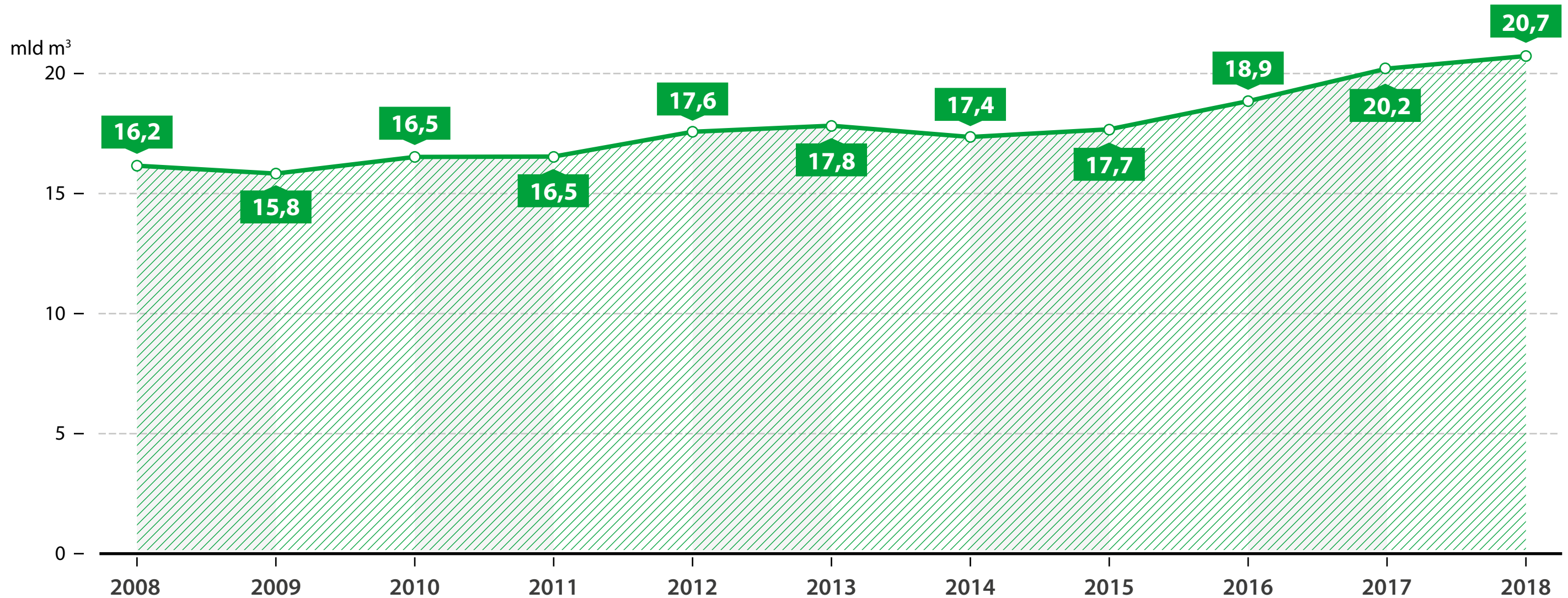
OBECNIE

JBZ

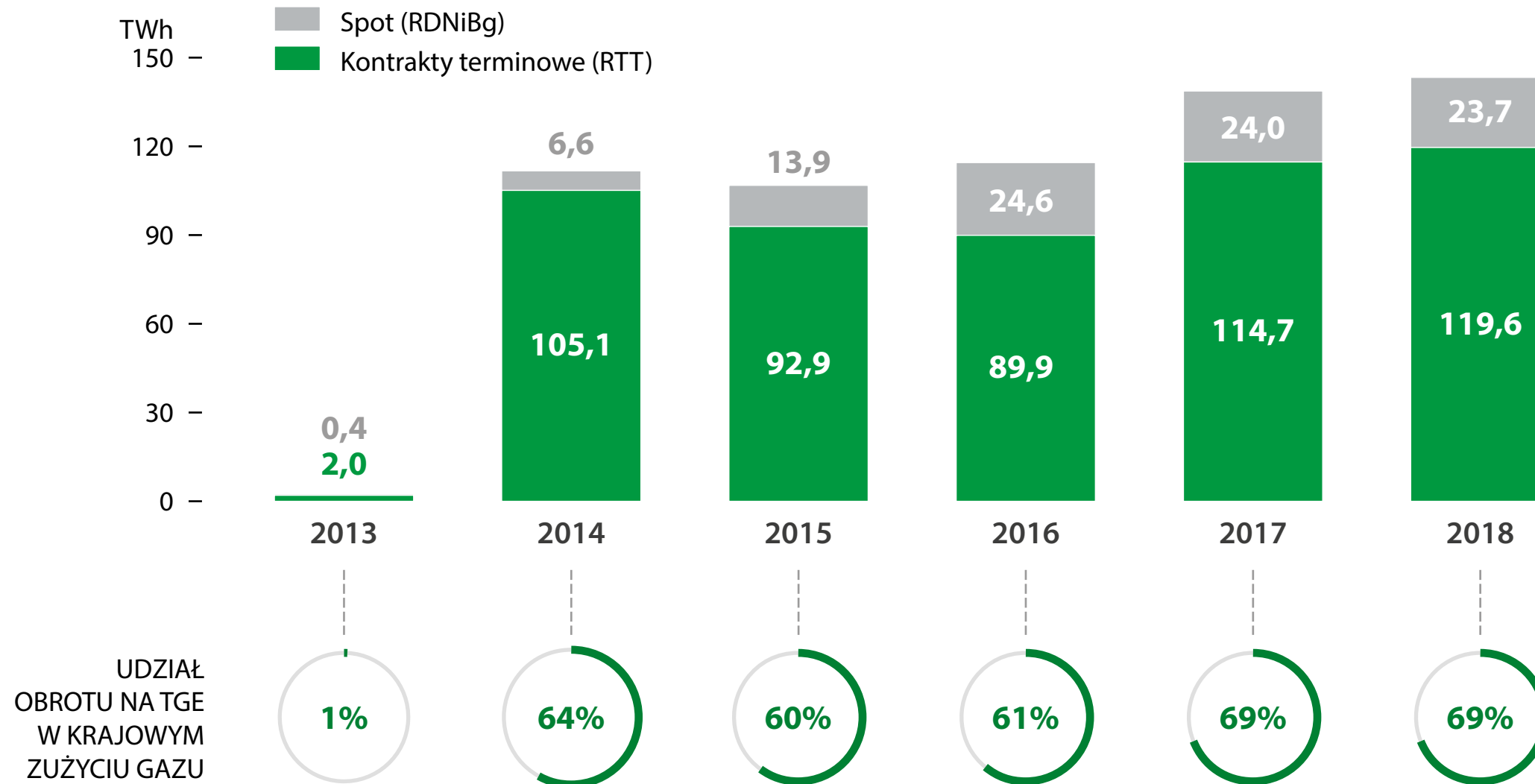

ZUŻYCIE GAZU ZIEMNEGO W POLSCE (mld m³)

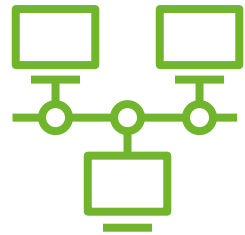
Źródło: Eurostat

WOLUMEN OBROTU NA RYNKU GAZU ZIEMNEGO (TWh)

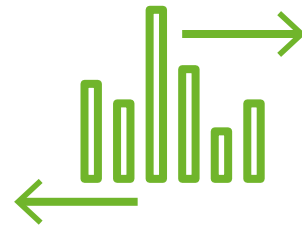
315 592

Liczba transakcji w obrocie gazem na TGE w latach 2012-2018

Integrator rynku

TGE koncentruje podaż i popyt w jednym miejscu – dzięki temu możliwe jest prowadzenie działalności w konkurencyjnym otoczeniu rynkowym. TGE spełnia rolę centrum obrotu hurtowego w Polsce i daje możliwość handlu na jasno określonych warunkach. Dzięki TGE powstały nowe realia, w których oczekiwania uczestników giełdy są monitorowane i uwzględniane

Wskaźnik cen

TGE, dzięki koncentracji handlu w jednym miejscu, jest w stanie wyznaczać cenę na rynku hurtowym, która jest określana w warunkach pełnej konkurencji. Taka cena stanowi przejrzysty punkt odniesienia dla innych transakcji dwustronnych, zawieranych na rynkach energii elektrycznej i gazu. Jest to również podstawa do obliczania indeksów cenowych

Gwarant bezpiecznego obrotu

Wszystkie rynki prowadzone przez TGE gwarantują pełne bezpieczeństwo obrotu. Wdrożone rozwiązania systemowe i procedury kontrolne skutecznie chronią uczestników rynku przed ryzykiem związanym z kondycją finansową kontrahentów, manipulacją i nieuczciwymi praktykami handlowymi

Dostawca informacji rynkowych

TGE dostarcza informacji rynkowych dla wszystkich uczestników rynku, którzy w oparciu o opublikowane dane o cenach, wolumenie i dynamice mogą podejmować świadome decyzje biznesowe. Dane rynkowe TGE są dostępne m.in. w serwisach Bloomberg, Reuters i Montel

20
grudnia
2012

Uruchomienie giełdy gazu

Prowadzenie rynku gazu:

- **wysokometanowego** (2012)
- **zaazotowanego** (2018)

Rosnąca liczba uczestników

- **30 podmiotów** działających bezpośrednio
- **75 podmiotów** działających za pośrednictwem domów maklerskich

Bezpieczeństwo

Działalność oparta o rynek regulowany **pod nadzorem KNF**

Oferta TGE

Bogata oferta produktów i usług „pod jednym dachem”

Znajomość krajowych i europejskich wymogów regulacyjnych

Działalność dostosowana do wymogów reżimu dyrektywy MiFID2 – wypracowana z uczestnikami rynku koncepcja przekształcenia RTT w OTF

TGE

Rozwój rynku gazu w regionie bałtyckim. Korzyści dla uczestników rynku

Uruchomienie Baltic Pipe i GIPL umożliwi **infrastrukturalne połączenie rynków**, których obecna łączna wielkość wynosi ok. 28 mld m³ rocznej konsumpcji (ok. 295 TWh)

Wspólne obszary bilansowania stworzą w przyszłości podstawę dla rozwoju hurtowego rynku gazu w skali międzynarodowej

W niedalekiej przyszłości pojawią się na większą skalę **konkurencyjne oferty cenowe na gaz** pochodzący z różnych, niezależnych od siebie źródeł

Zachodzące procesy na bałtyckich rynkach gazu stwarzają **nowe możliwości rozwoju**

Otwiera się pole dla **nowych produktów** oferowanych przez polskich i zagranicznych uczestników rynku gazu

Dzięki nowej infrastrukturze, krzyżujące się w Polsce strumienie gazu pochodzące z różnych kierunków i źródeł, stworzą warunki do **kreacji przez TGE ceny gazu referencyjnej dla całego regionu**

**DZIĘKUJEMY
ZA UWAGĘ!**

At the heart of
Central European
power and gas trading